

[Dorte Bennedsen]. -

planlægning. Det er dog at føje spot til skade, og det er udtryk for en siksakkurs, som er aldeles uacceptabel.

Hele fremgangsmåden i denne sag har været af en art og fået nogle konsekvenser, som gør, at socialdemokratiet finder det rigtigt, at folketinget får lejlighed til at drøfte problemerne.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste afsnit i fru Dorte Bennedsens tale var det rene hykleri, når man tænker på de skrivelser, fru Dorte Bennedsen som minister har udsendt meget senere end den, jeg udsendte, nemlig 2 måneder før finansårets begyndelse – i dette tilfælde var der dog 10 måneder, til finansåret skulle begynde – og en tidligere minister har sågar udsendt skrivelser midt i et finansår, der allerede var i gang. Så kom ikke her og fortæl, at dette er uhørt og uset og aldrig set magen til! Det burde en tidligere minister holde sig for god til at sige fra denne talerstol, og det ved de mennesker, der har haft at gøre med styringen af vores universiteter og højere læreanstalter, også aldeles udmærket.

Det er ikke nogen kritik af den tidligere minister, for hun har ligesom alle andre ressortministre været udsat for diverse breve fra sin finansminister og for, at regeringens økonomiske politik fra tid til anden skal justeres, og for, at det nødvendigvis i et vist omfang får nogle konsekvenser også på kort sigt, som kan være følelige for institutioner, som har brug for god tid til at planlægge. Dette blot til indledning. Den anden halvdel af den tale, fru Dorte Bennedsen holdt, var meget hyklerisk.

Den første halvdel var til gengæld rigtig og god; jeg kan skrive under på hvert eneste ord af det. Jeg vil i det hele taget hilse denne debat velkommen; vi har i ministeriet intet at skjule, vi ønsker alt lagt frem i fuld offentlighed, og jeg vil ved denne lejlighed meget gerne have en debat om og støtte til tre ting, nemlig for det første, at vi må flytte ressourcer fra arbejdsløshedsfag til beskæftigelsesfag eller ændre arbejdsløshedsfagene, så de bliver til beskæftigelsesfag.

For det andet må vi sikre, at dette sker med størst mulig hensyntagen til forskningen og derfor naturligvis også med den fornødne

inddragelse af planlægningsrådet for forskningen og de øvrige forskningsråd, sådan som det er forudset i styrelseslovens § 9.

For det tredje må dette foregå inden for stort set uændrede bevillinger; bevillingerne er under den nuværende regering fra 1982 til nu og i de kommende år svagt stigende. I fru Dorte Bennedsens ministertid var bevillingerne svagt faldende, men det er en helt anden sag, som jeg senere skal vende tilbage til.

Jeg vil gerne begynde med at omtale de omlægninger, som regeringen finder nødvendige inden for de videregående uddannelser og forskningen. Uddannelsessektoren er frygtelig skæv i forhold til 1990ernes arbejdsmarked. Vi risikerer at få titusinder af arbejdsløse langvarigt uddannede i 1990'erne, og samtidig har vi – og hvad vi ikke har, det får vi – en meget stor mangel på færdiguddannede inden for en række fag. Denne mangel vil alvorligt kunne hæmme erhvervsudviklingen og muligheden for at skabe fuld beskæftigelse i Danmark. Der skal altså flyttes ressourcer fra arbejdsløshedsfag til beskæftigelsesfag, eller også må arbejdsløshedsfagene ændres til at blive beskæftigelsesfag.

Hvis vi reducerer omstillingstakten i forhold til det, regeringen har lagt op til, vil det være godt for nogle få, men katastrofalt for de mange, nemlig de mange unge, som i så fald får en større risiko for at blive arbejdsløse. Når man som jeg har mødt hundreder af fortvivlede cand.mag'er, som ikke har skygge af chance for at få det job, de har uddannet sig til i ti år, tvinges man til den konklusion, at der omstilles for lidt og ikke for meget, og at det er en ulykke, at den nuværende kraftige omstilling ikke begyndte meget tidligere, og at den ikke også blev begyndt på institutionerne selv, hvor man jo roser sig af sit selvstyre, og hvor man derfor selv må have hovedansvaret for at foretage disse omstillinger.

Årtiers letsindighed på cand.mag.-området skal ikke overføres til dyre uddannelser som f.eks. læge- og tandlægeuddannelserne. Sagen er jo, at vi opretholder en enorm overkapacitet også med den politik, regeringen har lagt frem, en overkapacitet, som vi set fra en samfundsøkonomisk synsvinkel kunne undvære. Jeg spørger somme tider mig selv, hvilke interesser det er, vi varetager, når vi gør det. For de unges skyld burde omstillingen jo være startet for 10–15 år siden, dengang